

Geneza 4

Capitolele 3 și 4 sunt strâns legate între ele. În capitolul 3 am văzut originea păcatului. Capitolul 4 arată cum progresează păcatul și ce roade produce. În capitolul 3, păcatul a fost îndreptat împotriva lui Dumnezeu și a distrus relația omului cu Dumnezeu. În capitolul 4, păcatul este îndreptat împotriva fratelui și distruge relațiile interpersonale. În capitolul 3, Dumnezeu anunțase vrăjmășia dintre sămânța șarpelui și sămânța femeii. Fratricidul la Abel arată cum se împlinște pentru prima dată această profecie. În capitolul 3, Dumnezeu dăduse un prim indiciu, prin intermediul îmbrăcămintei de piele, că păcătosul vinovat nu poate sta în fața Lui decât pe baza unei jertfe. Jertfa lui Abel din capitolul 4 confirmă aceasta foarte clar.

Cain și Abel sunt născuți

Geneza 4.1-2: Și Adam a cunoscut pe Eva, soția sa; și ea a rămas însărcinată și a născut pe Cain; și a zis: „Am dobândit un om de la Domnul”. Și a mai născut și pe fratele său Abel. Și Abel era păstor de oi, iar Cain lucra pământul.

Dumnezeu le dăduse lui Adam și Evei sarcina de a se înmulți și de a umple pământul (Geneza 1.28). Ei îndeplinesc această sarcină și o nouă viață este creată atunci când li se naște un fiu. Se pare că Eva preia din nou inițiativa și își numește primul născut Cain („dobândit” sau „câștig”). În capitolul 2.20, Adam numise animalele. Nu ar fi fost mai bine dacă Eva ar fi dat măcar acest nume împreună cu Adam? Se pare că Eva nu și-a învățat încă lecția. Cuvintele ei arată, de asemenea, că încă își atribuie ceva. Este foarte posibil ca ea să fi crezut că acum a dobândit sămânța promisă în Cain, care va zdrobi capul șarpelui. De altfel, numele exprimă și faptul că ea crede în promisiunea lui Dumnezeu de a avea urmași.

Ea are apoi un al doilea fiu, pe care îl numește Abel („suflare” sau „neant”). În mod evident, marile ei așteptări de la Cain au fost atenuate destul de repede și a aflat că viața a devenit o respirație. Fiii ei au moștenit natura căzută și se nasc în păcat - li se aplică principiul: „Ce este născut din carne este carne” (Ioan 3.6).

Cei doi fii cresc fără să se dea alte detalii despre ei. Sunt menționate doar profesiile lor, deoarece acestea sunt importante pentru înțelegerea evenimentelor ulterioare din acest capitol. Cain devine agricultor, iar Abel păstor - două profesii bune și în conformitate cu sarcinile pe care Dumnezeu le dăduse omului.

Jertfele aduse de Cain și Abel

Geneza 4.3-5: Și a fost așa: după un timp, Cain a adus un dar Domnului din roadele ogorului. Și Abel a adus și el din cele întâi-născute ale oilor lui și din grăsimea lor. Și Domnul a privit la Abel și la darul său. Iar la Cain și la darul său n-a privit. Și Cain s-a mâniat foarte tare și fața i s-a posomorât.

Vine ziua în care Cain aduce o jertfă Domnului. Abel aduce și el o jertfă. Folosirea frecventă a cuvântului „și” sugerează că ei și-au oferit jertfele împreună. Amândoi îl cunosc pe Dumnezeu prin intermediul părinților lor și doresc să-L onoreze. Dar o fac în moduri foarte diferite. Ca urmare, Abel și jertfa sa sunt acceptate, dar Cain și jertfa sa nu sunt acceptate.

Capitolul 4

Unii cititori ai Bibliei consideră că este dificil de înțeles de ce Dumnezeu nu a acceptat jertfa lui Cain. Un ajutor pentru înțelegere poate fi găsit în Evrei 11: „Prin credință, Abel l-a adus lui Dumnezeu o jertfă mai bună decât Cain, prin care a primit mărturie că este drept, Dumnezeu mărturisind despre darurile lui; și prin ea vorbește el încă, deși a murit” (Evrei 11.4).

Trebuie să presupunem că atât Cain, cât și Abel știau cum să se apropie de Dumnezeu. Adam și Eva le vor fi povestit cum Dumnezeu i-a îmbrăcat cu haine de piele și cum a trebuit să sacrifice un animal pentru a face aceasta. Cum altfel le-ar fi venit ideea de a sacrifica, dacă nu auziseră despre asta de la părinții lor? Abel a crezut cuvintele părinților săi („prin credință Abel a adus”), Cain le-a ignorat.

Cain s-a comportat ca și cum căderea omului în păcat nu ar fi avut loc și ca și cum ar fi putut să-l aducă ceva lui Dumnezeu prin propria putere. Prin aceasta, el este prototipul omului religios fără o credință reală în Dumnezeu. El a ignorat atât faptul că era un păcătos, cât și faptul că Dumnezeu este sfânt și cere ispășire. Jertfa sa a avut mai multe defecte:

- A provenit din pământul blestemat și astfel a ignorat judecata lui Dumnezeu (Geneza 3.17).
- A fost rezultatul propriilor sale eforturi („cu sudoarea frunții sale” Geneza 3.19). Probabil că a muncit mult mai mult decât Abel pentru a putea aduce jertfa.
- Se aseamăna cu haina pe care Adam și Eva și-o făcuseră din frunze de smochin după căderea în păcat. Dar Dumnezeu le spusese clar că nu puteau sta înaintea Lui cu acest fel de învelitoare.
- A fost o jertfă fără sânge; Cain nu a acceptat moartea ca bază între Dumnezeu și el.

Spre deosebire de Cain, Abel înțelesese și crezuse învățăturile părinților săi. El și-a spus: „Dacă Dumnezeu s-a apropiat de părinții mei prin moartea unui animal, trebuie să mă apropiez și eu de El în același mod”. El este, la figurat, un credincios care înțelege că nu poate ajunge la Dumnezeu decât prin jertfa înlocuitoare a Domnului Isus. Abel a adus o jertfă care l-a mulțumit pe Dumnezeu în multe feluri:

- Ea corespundea îmbrăcămintei pe care Dumnezeu o pregătise pentru părinții săi prin moartea unui animal.
- Era o jertfă care recunoștea moartea unui înlocuitor ca bază între Dumnezeu și el.
- Era o jertfă de sânge¹ și, prin urmare, capabilă să ispășească păcatul (compară cu Leviticul 17.11; Evrei 9.22).
- Era o jertfă din „cele întâi-născute ale turmei sale” și, prin aceasta, o jertfă de o valoare deosebită pentru Dumnezeu (compară cu Exodul 13.1,2; Leviticul 27.26; Numeri 3.13).
- Conținea grăsime și, prin aceasta, era o mireasmă plăcută pentru Dumnezeu (compară cu Leviticul 3.16; 4.31).

¹ Este demn de remarcat faptul că este menționată doar grăsimea și nu se spune nimic despre sânge. În Geneza, în general sângele nu este menționat împreună cu jertfele, deși interdicția de a-l mânca din capitolul 9 îl rezervă lui Dumnezeu în ceea ce privește ispășirea. În Geneza (și, de asemenea, în cartea lui Iov), toate jertfele sunt jertfe de ardere-de-tot. Dumnezeu pare să fi dezvăluit mai întâi gândul cel mai bogat - gândul excelenței personale a lui Hristos și al devotamentului de bună voie pentru Dumnezeu, despre care vorbesc jertfa de ardere-de-tot și grăsimea.

Prin urmare, motivul primirii lui Abel nu stătea în persoana sa, ci numai în *jertfa* sa („Dumnezeu a dat mărturie despre *darurile* lui”). Abel nu era mai bun, dar *jertfa* lui era mai bună. Ea arăta - fără ca Abel să-și dea seama - prin caracteristicile sale spre Persoana excelentă a lui Hristos și spre lucrarea Sa desăvârșită de ispășire.

Dumnezeu îl atenționează pe Cain

Geneza 4.5-7: Iar la Cain și la darul său n-a privit. Și Cain s-a mâniat foarte tare și fața i s-a posomorât. Și Domnul a spus lui Cain: „De ce te-ai mâniat? Și de ce ți s-a posomorât fața? Dacă faci bine, nu vei fi bine primit [sau: „nu-ți va fi fața ridicată”]? Și, dacă nu faci bine, păcatul stă culcat la ușă și dorința lui va fi îndreptată spre tine, dar tu stăpânește peste el”.

Cain se mânie că *jertfa* sa nu este acceptată. Aceasta dezvăluie starea precară a inimii sale. Dacă și-ar fi adus *jertfa* cu o atitudine bună, el nu s-ar fi mâniat, ci ar fi încercat să-și recunoască greșeala și să învețe care este voia Domnului. Domnul îi oferă lui Cain ocazia de a se întoarce de pe calea sa greșită. El îi vorbește despre comportamentul său și îi pune întrebări pentru a ajunge la inima și la conștiința sa. El îi spune să facă ceea ce este corect și să-și ridice din nou fața. El îi spune lui Cain: „Dacă nu faci bine, păcatul (sau o *jertfă* pentru păcat) stă la ușă”.

Aceasta este prima dată când cuvântul „păcat” este menționat în Biblie. El are aici un dublu sens: păcat sau *jertfă* pentru păcat. Pe de o parte, Dumnezeu îl avertizează pe Cain prin aceste cuvinte să nu continue să păcătuiască. „Cain, dacă nu îndepărtezi mânia și furia din inima ta, păcatul va pune stăpânire deplină pe tine. Este deja la ușă, așteptând doar să intre”. Pe de altă parte, El îi arată lui Cain calea de a-și pune în ordine păcatul: „Cain, dacă vrei să faci bine, mărturisește-ți vina și oferă o *jertfă* pentru păcatul tău”. În cele din urmă, Domnul îi amintește lui Cain de binecuvântarea primului născut, de care se poate bucura în calitate de cel întâi-născut. El îl avertizează să nu abuzeze de poziția sa superioară față de fratele său.

Cain îl omoară pe fratele său și este blestemat

Geneza 4.8-16: Și Cain a vorbit lui Abel, fratele său. Și a fost așa: când erau ei pe câmp, Cain s-a ridicat împotriva lui Abel, fratele său, și l-a ucis. Și DOMNUL a spus lui Cain: „Unde este Abel, fratele tău?” Și el a zis: „Nu știu; sunt eu păzitorul fratelui meu?” Și El i-a spus: „Ce ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău strigă la Mine din pământ. Și acum blestemat ești tu pe pământul care și-a deschis gura ca să primească sângele fratelui tău din mâna ta! Când vei lucra pământul, nu-ți va mai da puterea lui; rătăcitor și fugar vei fi pe pământ”. Și Cain a spus DOMNULUI: „Pedeapsa mea este prea mare ca să poată fi purtată. Iată, m-ai izgonit astăzi de pe fața pământului și voi fi ascuns de la fața Ta și voi fi rătăcitor și fugar pe pământ; și va fi așa: oricine mă va găsi mă va ucide”. Și DOMNUL i-a zis: „De aceea, oricine îl va ucide pe Cain va fi răzbunat de șapte ori”. Și DOMNUL a pus un semn pe Cain, ca nu cumva, cineva, găsindu-l, să-l lovească. Și Cain a ieșit de la fața DOMNULUI și a locuit în țara Nod, la răsărit de Eden.

Cain nu consideră că este necesar să-I răspundă lui Dumnezeu nici măcar cu un singur cuvânt. El se limitează să vorbească cu fratele său Abel. El nu ia în seamă avertismentul lui Dumnezeu. Cum nu poate face nimic personal împotriva lui Dumnezeu, el se ridică împotriva fratelui său Abel și îl ucide. Cain devine astfel primul ucigaș din istoria omenirii, iar Abel primul martir.

Dumnezeu, care vede totul, îi vorbește din nou lui Cain și îi cere socoteală: îi pune o întrebare - așa cum a făcut cu părinții săi. Însă Cain nu răspunde evaziv, ca Adam și Eva, ci cu o minciună

Capitolul 4

obraznică. Acest lucru face ca în cazul lui să fie clare două caracteristici ale păcatului, care stau la baza aproape oricărui păcat: Violența (versetul 8) și minciuna (versetul 9). Ca ucigaș și mincinos, el se dovedește în mod clar a fi un descendent al diavolului, căruia i se atribuie tocmai aceste două caracteristici în Ioan 8.44.

Ca răspuns la această minciună, Domnul îl confruntă direct pe Cain cu păcatul său. El îi spune că sângele lui Abel strigă către El. Nedreptatea și păcatul strigă către Dumnezeu pentru a fi pedepsite (compară cu Geneza 18.20,21; Iona 1.2; Iacov 5.4; Apocalipsa 6.9,10). Deoarece Cain refuză să-și mărturisească păcatul, Dumnezeu îl blestemă. Anterior, doar pământul fusese blestemat, acum chiar și o persoană de pe pământ este blestemată! Eforturile lui Cain ca agricultor să aibă rezultate foarte puține și el să fie „rătăcitor și fugar” pe pământ.

Cain încă nu dă dovadă de pocăință. El nu regretă nimic, în schimb își plânge de milă și protestează față de amplexarea pedepsei sale. El se comportă cu totul altfel decât tâlharul de pe cruce (Luca 23.41). Deși nu se teme să-șiucidă fratele, îi este teamă să nu fie el însuși ucis. În loc de frica de Dumnezeu, el este caracterizat de frica de oameni.²

În bunătaea și răbdarea Sa, Dumnezeu îi răspunde totuși lui Cain. Deoarece nu a fost încă instituit un guvern omenesc, El Însuși se ocupă de el, pune un semn pe el și îi amenință pe potențialii săi ucigași cu o pedeapsă de șapte ori mai mare.

Care este reacția lui Cain la această concesie din partea DOMNULUI? - Îi întoarce spatele și se îndepărtează spre răsărit, în țara lui Nod („fuga”). El fuge de Dumnezeu în direcția în care și Adam și Eva fuseseră alungați de Dumnezeu (Geneza 3.24).

Semnificația profetică

Pe lângă aplicarea la un credincios și la un necredincios, recunoaștem în Abel și Cain și o semnificație profetică. Abel este o referire la Domnul Isus, iar Cain o referire la poporul iudeu:

- Abel era un păstor - Domnul este Păstorul cel bun (Ioan 10).
- Abel a adus un miel ca jertfă - Domnul Însuși era Mielul lui Dumnezeu și, prin urmare, atât jertfitorul, cât și jertfa.
- Abel a fost ucis de propriul său frate - Domnul a fost ucis de iudei, frații Săi după carne.
- Abel, cel drept, a fost urât fără motiv (Evrei 11.4; 1 Ioan 3.12) - Hristos, Cel desăvârșit drept, a avut și El parte de ură, fără motiv (Psalmul 69.4; Faptele apostolilor 7.52).
- Cain era religios, a încercat să fie plăcut lui Dumnezeu prin fapte omenești – și iudeii încearcă și astăzi să-I placă lui Dumnezeu prin propria lor dreptate și să se apropie de El (Romani 10.2,3).
- Cain a privit cu invidie la jertfa lui Abel - iudeii L-au predat pe Domnul din invidie (Matei 27.18).
- Cain era primul născut - poporul Israel este numit și el cel întâi-născut al lui Dumnezeu (Exodul 4.22).

² Frica de om a lui Cain sugerează că trebuie să fi existat deja mai mulți urmași ai lui Adam în acel moment. Aceasta răspunde, de asemenea, la întrebarea mereu pusă, de unde provenea soția lui Cain menționată în versetul 17 - trebuie să fi fost una dintre surorile sale.

Capitolul 4

- Ca urmare a faptei sale, Cain a devenit fugar și rătăcitor - aceasta este valabil pentru iudei de aproape 2000 de ani, care au fost împrăștiați pe tot pământul și adesea persecutați (Osea 3.4).
- Cain a fost asigurat că Dumnezeu voia să-l păzească și să-l răzbune - aceasta este valabil și pentru iudei. În ciuda multor încercări, ei nu au fost definitiv nimiciviți. Toți cei care îi calcă în picioare vor avea parte de răzbunare din partea lui Dumnezeu (Zaharia 2.12,13).

Familia lui Cain

Geneza 4.17-24: Și Cain a cunoscut pe soția sa și ea a rămas însărcinată și a născut pe Enoh. Și el a zidit o cetate și a pus numele cetății după numele fiului său Enoh. Și lui Enoh i s-a născut Irad; și Irad a născut pe Mehuiael; și Mehuiael a născut pe Metușael; și Metușael a născut pe Lameh. Și Lameh a luat două soții: numele uneia era Ada și numele celeilalte, Țila. Și Ada a născut pe Iabal: el a fost tatăl celor care locuiesc în corturi și cresc vite. Și numele fratelui său era Iubal: el a fost tatăl celor care mânuiesc harfa și fluierul. Țila, de asemenea, a născut și ea pe Tubal-Cain, făuritorul tuturor felurilor de unelte de aramă și de fier. Și sora lui Tubal-Cain era Naama. Și Lameh a spus soțiilor sale: „Ada și Țila, ascultați glasul meu! Voi, soții ale lui Lameh, plecați urechea la glasul meu: Pentru că am ucis un om deoarece m-a rănit și un tânăr pentru că m-a lovit. Dacă de șapte ori va fi răzbunat Cain, Lameh de șaptezeci și șapte de ori”.

Aceste versete descriu pe scurt evoluția familiei lui Cain. Linia descendenților săi este enumerată pe parcursul a șapte generații. Este remarcabil faptul că începe și se termină cu un ucigaș (Cain și Lameh). Este familia necredinței, familia oamenilor fără Dumnezeu.

Judecata lui Dumnezeu asupra lui Cain a fost ca el să fie fugar și rătăcitor. Cain sfidează această judecată: el se așază și construiește o cetate. Departe de Dumnezeu, el începe să organizeze un sistem (mondial) în care nu are nevoie de Dumnezeu și din care Dumnezeu este exclus. De aici începe „veacul lumii” (Efeseni 2.2), care se caracterizează prin faptul că oamenii încearcă să facă viața cât mai confortabilă și mai plăcută, *fără Dumnezeu*.

Unele dintre „începuturile” din prima carte a lui Moise (Geneza) se găsesc în familia lui Cain:

1. *Începuturile civilizației (versetul 17)*
Cain construiește o cetate și nu-i dă numele său, ci al fiului său Enoh („inițiat”, „instruit”). Numele lui Cain a fost ruinat, dar numele fiului său nu trebuie să fie; trebuie amintit că tatăl lui Enoh construise cetatea.
2. *Începutul poligamiei (versetul 19)*
Lameh („cel puternic”, „tare”) își ia două soții. El nesocotește căsătoria așa cum a instituit-o Dumnezeu și pune la o parte ordinea lui Dumnezeu.
3. *Începutul lumii economice (versetul 20)*
Iabal („călător”) este „tatăl celor care locuiesc în corturi și cresc vite”. El crește animale pentru a obține prosperitate economică și proprietăți.
4. *Începutul lumii culturale (versetul 21)*
Iubal („semnal de trompetă”, „trâmbițaș”) este „tatăl celor care mânuiesc harfa și fluierul”. Descendenții săi sunt inventatorii instrumentelor de suflat și cu coarde și oferă astfel distracție prin artă și cultură.

5. *Începutul tehnologiei și al științei (versetul 22)*

Tubal-Cain³ („urmașul lui Cain”, „lucrător în metal”) este „făuritorul tuturor felurilor de unelte de aramă și de fier”. El descoperă arta prelucrării metalelor și asigură astfel progresul tehnic, care permite luxul și o viață confortabilă.

6. *Începutul artei poetice și a poeziei (versetele 23,24)*

Lameh scrie prima strofă a unui cântec menționat în Biblie. Însă, acest cântec nu este un cântec de laudă la adresa lui Dumnezeu, ci este adresat soțiilor sale și este plin de egoism („eu”, „al meu”) și aroganță - alte două caracteristici ale lumii. Lameh a fost, de asemenea, un ucigaș. Se pare că s-a răzbunat pentru o rănire, ucigând pe cineva și s-a lăudat cu aceasta în fața soțiilor sale. Mândru și arogant, el crede că promisiunea lui Dumnezeu făcută lui Cain trebuie să i se aplice și mai mult.

Unele dintre acestea nu sunt rele și greșite în sine. Greșeala lui Cain și a urmașilor săi a fost că au folosit toate acestea pentru o viață *fără Dumnezeu* și pentru a-și satisface propriile dorințe. Astfel, natura și caracterul lumii fără Dumnezeu devin clare în familia lui Cain în începuturi. Câteva versete din Psalmul 49 descriu aceasta în mod adecvat: „Voi, toate popoarele, ascultați aceasta; voi, toți locuitorii lumii, plecați urechea, fii ai oamenilor de rând și fii ai celor mari, bogatul și săracul deopotrivă! ... Gândul lor lăuntric este că eterne le sunt casele, locuințele lor din generație în generație: ei dau numele lor ținuturilor. Dar omul pus în cinste nu rămâne; el este asemenea fiarelor care pier. Această cale a lor este nebunia lor; și cei care vin după ei găsesc plăcere în cuvintele lor” (Psalmul 49.1,2,11-13).

Nașterea lui Set

Geneza 4.25-26: Și Adam a cunoscut din nou pe soția sa; și ea a născut un fiu și i a pus numele Set: „Pentru că”, a spus ea, „Dumnezeu mi-a rânduit o altă sămânță în locul lui Abel; pentru că l-a ucis Cain”. Și lui Set i s-a născut de asemenea un fiu și i-a pus numele Enos. Atunci au început oamenii să cheme Numele DOMNULUI.

Scena se înseninează spre sfârșitul capitolului. Se naște Set („înlocuitorul”) și îi ia locul lui Abel. În timp ce Abel este o imagine a lui Hristos în moartea sa, Set este o imagine a lui Hristos Cel Înviat. Cu Set există un nou început. Familia credinței începe.

Set primește un fiu: Enos („omul muritor, în slăbiciune”). Set nu are încredere în el însuși și nu-și face un nume (versetul 17). El recunoaște adevărata stare a lucrurilor și nu așteaptă nimic de la om, ci totul de la Dumnezeu. La aceasta se potrivește faptul că oamenii încep să cheme Numele DOMNULUI în zilele lui. El este conștient de dependența sa și se îndreaptă spre DOMNUL, la care există mântuire și care îi întărește pe cei slabi (compară cu Faptele apostolilor 2.21; 2 Corinteni 12.29).

³ Din Cain vine Tubal-Cain („urmașul lui Cain”) - În a șaptea generație „ce este născut din carne” este tot „carne” (compară cu Ioan 3.6).